

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul apărării

Eugeniu Sturza

Ministrul afacerilor interne

Alexandru Jizdan

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****pentru modificarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 1244/2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 124-125, art. 989) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (3) literele a) și b), cuvintele „pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri” se substituie cu cuvintele „pentru efectivul de soldați și sergenți”.

2. Articolul 15:

la alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) pentru sergenții în rezervă cu gradul militar de:

- caporal – 3 ani;
- sergent clasa III – 3 ani;
- sergent clasa II – 4 ani;
- sergent clasa I – 4 ani;
- sergent-major – 4 ani;”;

la alineatul (3), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) soldaților în rezervă, pînă la gradul militar „soldat clasa III în rezervă” inclusiv – de către conducătorul organului administrativ-militar teritorial;

b) sergenților în rezervă, pînă la gradul militar „sergent principal în rezervă” inclusiv – de către conducătorul organului administrativ-militar central;”.

Art. II. – Legea nr. 1245/ 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 137-138, art. 1054) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 19, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În Forțele Armate se stabilesc următoarele grade militare:

a) pentru efectivul de soldați:

- soldat clasa III;

- soldat clasa II;
- soldat clasa I;
- b) pentru efectivul de sergenți:
 - caporal;
 - sergent clasa III;
 - sergent clasa II;
 - sergent clasa I;
 - sergent-major;
 - sergent principal;
- c) pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare:
 - locotenent;
 - locotenent-major;
 - căpitan;
- d) pentru corpul de ofițeri cu grade superioare:
 - maior;
 - locotenent-colonel;
 - colonel;
- e) pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:
 - general de brigadă;
 - general de divizie;
 - general de corp de armată.”.

2. La articolul 22 alineatul (1) litera a), cuvintele „pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri” se substituie cu cuvintele „pentru efectivul de soldați și sergenți”.

3. La articolul 24 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:
„a) pentru soldați și sergenți – de la comandanții unităților militare;”.

4. La articolul 25 alineatul (5) litera b), cuvintele „efectivul de subofițeri și” se exclud.

5. La articolul 35, cuvântul „, subofițer” se exclude.

6. Articolul 41:
la alineatul (3), cuvântul „, subofițer” se exclude;
la aliniatul (4), cuvintele „subofițer sau” se exclud.

Art. III. – Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 129–131, art. 618) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Militarii au dreptul de a păstra, purta și utiliza arma, mijloacele speciale și dispozitivele militare din dotare în condițiile legislației în vigoare.”

2. Articolul 28:

la alineatul (1), litera b) se abrogă;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Încadrarea în serviciul militar prin contract a persoanelor cu studii gimnaziale se admite numai în funcții militare prevăzute pentru efectivul de soldați.”

3. Articolul 31 alineatul (2):

literele b) și d) se abrogă;

la litera c), textul „la lit. d) și e)” se substituie cu textul „la lit. e)”.

4. Articolul 33:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Acordarea gradelor militare se efectuează, în ordine succesivă:

a) de către comandantul (șeful) unității militare – pentru efectivul de soldați – cetățenilor care sînt încorporați sau încadrați în serviciul militar, în condițiile prezentei legi și ale altor acte legislative, o dată cu numirea în funcția pentru care este prevăzut gradul respectiv sau un grad militar superior acestuia;

b) de către șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, de către comandantul Trupelor de Carabinieri – pentru efectivul de sergenți – militarilor care au susținut cu succes examenele de absolvire a școlii de sergenți și cetățenilor încorporați sau încadrați în serviciul militar, care au studii liceale, profesionale tehnice sau superioare, o dată cu numirea în funcția pentru care este prevăzut gradul respectiv sau un grad militar superior acestuia;

c) de către conducătorul structurii militare – pentru corpul de ofițeri, pînă la gradul de colonel inclusiv – militarilor și cetățenilor încadrați în serviciul militar prin contract, care au studii superioare și dețin sau sînt numiți în funcții pentru care sînt prevăzute gradele respective sau grade superioare acestora și pentru care a expirat termenul stabilit de aflare în gradul militar.

(2) Se stabilesc următoarele termene de aflare în gradele militare:

a) pentru efectivul de soldați:

- soldat clasa III – 6 luni;

- soldat clasa II – 1 an;

- soldat clasa I – 1 an;

b) pentru efectivul de sergenți:

- caporal – 2 ani;

- sergent clasa III – 2 ani;

- sergent clasa II – 3 ani;

- sergent clasa I – 3 ani;

- sergent-major – 3 ani;

c) pentru corpul de ofițeri:

- locotenent – 3 ani;

- locotenent-major – 4 ani;
- căpitan – 4 ani;
- maior – 5 ani;
- locotenent-colonel – 6 ani.”;

la alineatul (6), cuvintele „pentru efectivul de subofițeri” se substituie cu cuvintele „pentru efectivul de sergenți”.

5. Articolul 34 alineatul (4):

la litera a), cuvintele „și sergenți” se exclud;

la litera b), cuvântul „subofițeri” se substituie cu cuvântul „sergenți”.

6. Articolul 35 alineatul (2):

la litera b), textul „c) și” se exclude;

litera c) se abrogă.

Art. IV. – Art. 2 din Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 277-288, art. 477) se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Nomenclatorul armamentului și munițiilor convenționale, dispozitivelor militare și a mijloacelor speciale se aprobă de către Ministerul Apărării, iar regulile de aplicare a acestora se aprobă de către Președintele Republicii Moldova.”

Art. V. – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, gradele militare ale cetățenilor care îndeplinesc serviciul militar în Forțele Armate ale Republicii Moldova în funcții militare prevăzute pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri se echivalează, cu menținerea drepturilor dobândite anterior, după cum urmează:

- a) plutonier adjutant – sergent clasa I;
- b) plutonier-major – sergent clasa II;
- c) plutonier – sergent clasa III;
- d) sergent-major – caporal;
- e) sergent – soldat clasa I;
- f) caporal, sergent-inferior – soldat clasa II;
- g) soldat – soldat clasa III.

(2) La încadrarea în serviciul militar a cetățeanului aflat în rezerva Forțelor Armate și care are grad militar în rezervă acordat pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, acestuia i se echivalează gradul militar potrivit prevederilor alin. (1) din prezentul articol.

(3) Termenul de aflare în gradul militar acordat pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi și deținut pînă la echivalare se ia în considerare la acordarea gradului militar următor.

(4) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ-INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative a fost elaborat de către Ministerul Apărării.
Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul executării acțiunilor incluse în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20 iulie 2016 (capitolul II „Politica Externă, Securitatea și Apărarea”, secțiunea B „Securitate și apărare”, acțiunea 6 „<i>Creșterea procentului de militari profesioniști, încadrați în bază de contract, în rândurile Forțelor Armate</i>”) și în Planul individual de acțiuni al parteneriatului Republica Moldova – NATO pentru anii 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 736 din 13 septembrie 2017 (capitolul II „Reforma sectorului de securitate și apărare”, Obiectivul 2.2. „Dezvoltarea capabilităților Forțelor Armate pentru îndeplinirea misiunilor constituționale”, acțiunea 6 „<i>Perfecționarea/dezvoltarea sistemelor de management al resurselor umane și de învățămînt în domeniul militariei, precum și științei militare, inclusiv prin intermediul Programului NATO de consolidare a instruirii militare (DEEP)</i>” și acțiunea 13 „<i>Sporirea nivelului de interoperabilitate cu aliații și partenerii NATO</i>”).</p> <p>De asemenea, elaborarea și promovarea proiectului în cauză derivă inclusiv din recomandările parvenite în adresa Ministerul Apărării prin intermediul scrisorii Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova nr. DM/1-1/363/4961 din 20 aprilie 2017, ca urmare a vizitei de lucru a experților NATO în Republica Moldova din perioada 3-7 octombrie 2016, dar și în baza experienței dobîndite în cadrul vizitelor de informare-documentare efectuate de către reprezentanții Armatei Naționale în România, Ucraina, Georgia, Lituania, Austria, precum și în rezultatul multiplelor consultări cu experții străini din diferite state (SUA, Bulgaria, Slovacia, Belgia etc.).</p> <p>Totodată, acest proiect de lege constituie un element al primei etape în cadrul procesului de profesionalizare a Forțelor Armate.</p> <p>Astfel, se va definitiva și delimita în mod clar rolul soldatului și sergentului în cadrul unităților militare. Se va asigura formarea unui corp de conducere compus din lideri inferiori profesioniști, capabili să asigure instruirea și educarea efectivului din subordine, menținerea unui climat moral-psihologic favorabil, precum și executarea calitativă și operativă a misiunilor stabilite.</p> <p>Concomitent, se va asigura interoperabilitatea dintre efectivul de militari din categoria soldați și sergenți cu efectivul similar de militari ai altor state, în special pentru misiuni/operații comune (multinaționale) de menținere a păcii.</p> <p>Iminent, aceasta va spori încrederea partenerilor strategici de dezvoltare, ceea ce va contribui la lărgirea spectrului de activități comune, iar în consecință se va obține sporirea nivelului de perfecționare individuală și colectivă a militarilor din cadrul Forțelor Armate, cu cheltuieli minime din bugetul de stat.</p>

**Descrierea gradului de compatibilitate
pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale
cu legislația Uniunii Europene**

Proiectul actului legislativ în speță nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine legislației comunitare.

**Principalele prevederi ale proiectului
și evidențierea elementelor noi**

1. Proiectul vizat conține amendamente în vederea modificării Legii nr. 1244-XV din 18 iulie 2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate, Legii nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și Legii nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor și, în special prin prisma instituirii unui nou sistem al gradelor militare.

Noile grade militare prevăzute pentru efectivul de soldați și sergenți urmează a fi corelate cu funcțiile militare pe care le vor ocupa deținătorii gradelor respective, cu studiile și pregătirea profesională pe care trebuie să o aibă pentru a accede în pozițiile respective, precum și reieșind din vechimea în funcția și gradul militar deținute anterior, toate acestea urmînd a fi reflectate în Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat de Guvern și în Ghidul carierei militare, aprobat de către conducătorul structurii militare.

2. Un alt amendament inclus în proiect se referă la excluderea prevederii ce obligă structurile militare să elibereze din serviciu persoanele care dispun doar de studii gimnaziale, după expirarea termenului de acțiune al primului contract de îndeplinire a serviciului militar. Amendamentul este propus în scopul reducerii ratei șomajului, evitării eliberării în masă a personalului militar și neadmiterii cheltuielilor suplimentare din contul Bugetului de Stat pentru recrutarea și instruirea unui personal nou. La moment, reieșind din prevederile legislației în vigoare, la încadrarea în serviciul militar a persoanelor din efectivul de soldați cu studii gimnaziale, contractul se încheie pe un termen de 3 ani, cu condiția specială de a obține în acest timp studii de nivel liceal sau profesional tehnic secundar. În caz contrar, militarul urmează a fi eliberat din serviciul militar, la expirarea contractului.

În prezent, învățămîntul liceal cu frecvență redusă (clasele X–XIII) se organizează și se realizează pentru absolvenții învățămîntului gimnazial doar prin intermediul a două școli, cu sediul în municipiul Chișinău, care însă nu acoperă necesitățile de instruire a efectivului de militari prin contract pentru obținerea studiilor vizate, nici măcar pentru militarii aflați în garnizoana Chișinău. Această problemă reiese din situația actuală, care denotă existența unui număr impunător de militari prin contract cu studii gimnaziale din cadrul Armatei Naționale (peste 300 de militari), care nu au absolvit studii cel puțin de nivel mediu de cultură generală, dar care dispun de pregătire și experiență de valoare, rezultată din participarea la diverse forme de instruire, atît la nivel național, cît și internațional. Majoritatea din aceștia sunt decîși de a continua îndeplinirea serviciului militar prin contract, însă sunt limitați de condițiile legislației în vigoare, care pe de o parte le impune interdicția de încheia un nou contract de îndeplinire a serviciului militar dacă nu dispun de studiile necesare, iar pe de altă parte nu le sunt oferite pe deplin condiții favorabile de a face studiile respective.

Suplimentar, subliniem că, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (5) al Legii nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, militarilor prin contract, eliberați din serviciul militar la expirarea contractului și care nu au vechimea în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei li se acordă 3 solde lunare. Acest fapt ar impune cheltuieli suplimentare pentru acordarea indemnizației unice la eliberarea din serviciu, precum și pentru profesionalizarea altor persoane nou-încadrate.

3. Proiectul de lege conține inclusiv amendamente în vederea aducerii în concordanță a legislației în vigoare cu Legea nr. 147 din 14 iulie 2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, în temeiul art. 2 alin. (2) și art. 5 din legea menționată supra, dreptul militarilor de a păstra, purta și utiliza mijloacele speciale și dispozitivele militare, urmează a fi reflectat și în Legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor.

4. Totodată, în scopul asigurării aplicabilității Legii nr. 147 din 14 iulie 2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, se propune de indicat expres în textul Legii menționate supra, despre împuternicirea Ministerului Apărării de a aproba Nomenclatorul armamentului și munițiilor convenționale, dispozitivelor militare și a mijloacelor speciale, care va stabili expres categoriile de armament, muniții convenționale, mijloace speciale, dispozitive militare și clasificarea acestora.

Concomitent, regulile de aplicare a armamentului și munițiilor convenționale, dispozitivelor militare și a mijloacelor speciale (temeiurile, condițiile și limita de aplicare a acestora etc.), urmează a fi reflectate în regulamentele militare ale Forțelor Armate, care sunt aprobate de Președintele Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile Legii nr. 345-XV din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională.

Fundamentarea economico-financiară

Conform estimărilor preliminare realizate de Ministerul Apărării, implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și/sau alocarea mijloacelor financiare suplimentare din contul Bugetului de Stat.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (în speță – Legea nr. 1244-XV din 18 iulie 2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate, Legea nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor și Legea nr. 147 din 14 iulie 2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova) se încorporează perfect în sistemul actelor legislative în vigoare, este corelat cu prevederile cadrului legal în vigoare, cu care se află în conexiune, iar modificările propuse nu afectează concepția generală sau caracterul unitar al actelor legislative amendate.

Suplimentar, menționăm că, aplicarea proiectului în cauză urmează să fie asigurată prin modificarea cadrului legislativ conexe și cadrului normativ subsecvent, și anume:

1. Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar;

2. Legea nr. 52-XVI din 2 martie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare;

3. Decretul Președintelui nr. 2327-IV din 3 septembrie 2009 privind aprobarea regulamentelor militare ale Forțelor Armate ale Republicii Moldova;

4. Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice;

5. Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

De asemenea, urmează a fi elaborat și înaintat spre aprobare Nomenclatorul armamentului și munițiilor convenționale, dispozitivelor militare și a mijloacelor speciale.

În acest context, art. V din proiect stabilește în sarcina Guvernului ca, în termen de 6 luni, să prezinte Parlamentului propuneri de modificare a actelor legislative pentru a le ajusta la normele noii legi, precum și să aducă actele normative proprii în concordanță cu noua lege.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege a fost avizat de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Propunerile și obiecțiile recepționate au fost examinate și luate în considerare la definitivarea proiectului, acestea regăsindu-se în sinteza, anexată la proiect.

Concomitent, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967 din 9 august 2016, proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (<https://www.army.md>), la compartimentul „Transparența Decizională”, rubrica „Anunțurile privind inițierea elaborării deciziei” și „Anunțurile privind organizarea consultării publice”, precum și pe platforma guvernamentală <https://particip.gov.md> (în directoriul „Modulul de participare – Proiecte – Ministere – Ministerul Apărării”).

În perioada 31 mai – 20 iunie 2018, proiectul de lege a fost supus consultărilor publice.

Până în prezent, din partea reprezentanților societății civile nu au parvenit recomandări pe marginea proiectului în cauză.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative a fost supus expertizei anticorupție, efectuată de către Centrul Național Anticorupție.

Conform Raportului de expertiză anticorupție nr. ELO18/5223 din 11 iulie 2018, proiectul expertizat nu conține factori de risc sau riscuri de corupție.

Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative a fost supus expertizei juridice, efectuată de către Ministerul Justiției.

Respectiv, acesta a fost definitivat în corespundere cu propunerile și obiecțiile comunicate în aviz.

Ministrul apărării

Eugeniu STURZA